מחוון למורה

מחוון: יהושע ה: ברית, פסח ושר צבא ה׳ בגלגל

1. **חלק א, שאלה 1:**
ה׳ מצווה: "עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית" (ב). יהושע עושה סכינים חדות ומל את בני ישראל אל גבעת הערלות (ג).

2. **שאלה 2:**
העם שיצא ממצרים: היו מולים (ה). אנשי המלחמה שיצאו ממצרים מתו במדבר, כי לא שמעו בקול ה׳ (ד, ו).
העם שנולד במדבר: לא היו מולים (ה, ז). יהושע מל אותם בגלגל, והם קמו תחת אבותיהם (ז).

3. **שאלה 3:**
"גַּלּוֹתִי" פירושו הסרתי, גלגלתי מעליכם. על שם זה נקרא המקום גִּלְגָּל: שם הוסרה חרפת מצרים (ט).

4. **שאלה 4:**
לפי רש"י, בכל ארבעים השנים במדבר לא נשבה רוח צפונית, ולא היה יום נוח למול. זה פירוש (מדברי חז"ל), לא דבר שכתוב בפסוק. הפסוקים אומרים רק שהילודים במדבר לא נימולו (ה, ז).

5. **חלק ב, שאלה 5:**
ביום ארבעה עשר לחודש, בערב (י); בערבות יריחו, בגלגל (י); מצות וקלוי (יא).

6. **שאלה 6:**
1 = ב (עבור הארץ: התבואה של הארץ); 2 = ג (קלוי: גרעינים קלויים באש); 3 = א (ממחרת: ביום שאחרי).

7. **שאלה 7:**
תשובה אישית, למשל: הפסח מזכיר את היציאה ממצרים, שהייתה תחילת הדרך. עכשיו הדרך נגמרת בארץ, וזה זמן להודות ולזכור. אפשר לציין שזה הפסח הראשון שעושים מתבואת הארץ.

8. **חלק ג, שאלה 8:**
המן פסק ממחרת, ביום שאכלו מעבור הארץ (יב). במקומו אכלו "מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא".

9. **שאלה 9:**
לפי רש"י, המן היה נוח להם, ולכן אם היה להם מן הם לא היו אוכלים מן התבואה. כל עוד יש מן, אין צורך לאכול מן הארץ; כשהמן פוסק, מתחילים לחיות מן הארץ.

10. **שאלה 10:**
תשובה אישית, למשל: במדבר קיבלו הכול מוכן, בנס. בארץ צריך לעבוד ולהשקיע, והחיים נראים רגילים יותר. זה מעבר מחיים של נס לחיים של עבודה ואחריות.

11. **חלק ד, שאלה 11:**
איש עומד מולו, וחרבו שלופה בידו (יג).

12. **שאלה 12:**
יהושע שאל: "הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ" (יג). האיש ענה: "לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־ה' עַתָּה בָאתִי" (יד).

13. **שאלה 13:**
דומה: הציווי לחלוץ את הנעל, כי המקום קדוש. בשני המקרים יש התגלות לפני משימה גדולה. הפסוקים מראים שיהושע ממשיך את דרכו של משה, וה' איתו כמו שהיה עם משה (השוו א, ה).

14. **שאלה 14:**
לפי רש"י, שר צבא ה' בא עכשיו לעזור ליהושע ("לעזרתך"). בימי משה הוא בא ומשה לא רצה בו. מכאן אפשר ללמוד שבמלחמה ביריחו ה' יעזור לעם.

15. **חלק ה, שאלה 15 (דוגמה):**
ברית המילה (ב-ט): ברית עם ה', והסרת חרפת מצרים. הפסח (י-יא): זיכרון יציאת מצרים, ואכילה ראשונה מתבואת הארץ. המן פוסק (יב): מעבר מנס לעבודה, חיים מן הארץ. שר צבא ה' (יג-טו): ביטחון לפני המלחמה, ה' עוזר; המקום קדוש.

16. **שאלה 16:**
א. נכון (א). ב. לא נכון: הילודים במדבר לא נימולו (ה). ג. נכון (י). ד. לא נכון: המן פסק ממחרת (יב). ה. נכון (יד).

17. **השאלה הגדולה:**
תשובה אישית. כדאי שתכלול לפחות שניים: ברית עם ה', זיכרון היציאה ממצרים, התחלת החיים מן הארץ, הבטחה שה' יעזור במלחמה.

נוסח הפסוקים מספריא (מקרא על פי המסורה), בלי טעמי המקרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. פירוש רש"י מספריא.
אפשר לקבל כל תשובה מנומקת בשאלות הדעה. נוצר בבינה מלאכותית.